26977 - Zaman/Dehr Allah’ın İsimlerinden Biri Değildir

Soru

Allah teala’nın şöyle buyurduğu bir (kudsi) hadis okudum: ***“Ben zamanım.”*** Bunun manası zamanın Allah’ın güzel isimlerinden birisi olması mıdır?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Soruyu soran kişinin değinmiş olduğu bu hadisi Buhari 4826’da; Müslim 2246’da rivayet etmiştir: “Ebu Hureyre radıyallahu anh’tan rivayet edildiğine göre Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem şöyle dedi: ***“Yüce Allah şöyle buyurdu: “Âdemoğlu zamana sövünce bana eziyet ediyor. Zaman; benim. Tüm olaylar benim elimdedir, geceyle gündüzü evirip çeviren benim.”***

Bu hadis zamanın Allah’ın isimlerinden birisi olduğuna delil olmaz. Ancak hadiste Allah teala’nın zamanı evirip çeviren ve onu dönüştüren olması kastedilmiştir.

Hattâbî der ki: “Hadisin manası şudur: Zamanın sahibi benim. İnsanların zamana nispet ettikleri olayları düzenleyen benim. Kim ki bu olayları zamanın gerçekleştirmesinden ötürü zamana söverse onun bu sövmesi, olayları asıl gerçekleştiren Rabbine döner.”

Nevevî der ki: “Bunun manası Allah’ın zamanın ta kendisi olmasıdır. Yani olayları ve hadiseleri gerçekleştiren ve kainatı yaratan Allah’tır. Allah en iyisini bilir.”

Şeyh İbn Useymîn rahimehullah der ki: “Zaman, Allah sübhanehu ve teala’nın isimlerinden biri değildir. Kim bunu iddia ederse iki sebepten dolayı hataya düşmüştür:

Birinci sebep:

Allah sübhanehu ve teala’nın isimlerinin en güzel olmasıdır. Yani güzellik hususunda en mükemmel

seviyede olmasıdır. O kelimeye delalet eden manalar ve vasıflardan en güzel olan manayı ve vasfı kapsaması gereklidir. Bu nedenle Allah teala'nın isimleri arasında donuk/durağan yani bir manaya delalet etmeyen bir isme rastlayamazsın. Zaman ise vakitlerin ismi olmaktan başka bir şeye yorumlanmayan donuk/durağan bir isimdir.

İkinci sebep:

Hadisin siyakının böyle bir şeyi reddediyor olmasıdır. Çünkü Allah teala ***"Geceyi ve gündüzü evirip çevirenim"*** diyor. Gece ve gündüz her ikisi de zamandır. Dolayısıyla lam harfi kesreli olan mukallib/eviren çeviren kelimesinin lam harfi fethalı olan mukalleb/evrilen çevrilen kelimesi olması nasıl mümkün olabilir ki?" (*Fetevâ Şeyh İbn Useymîn*, 1/163)

Allah en iyisini bilir.